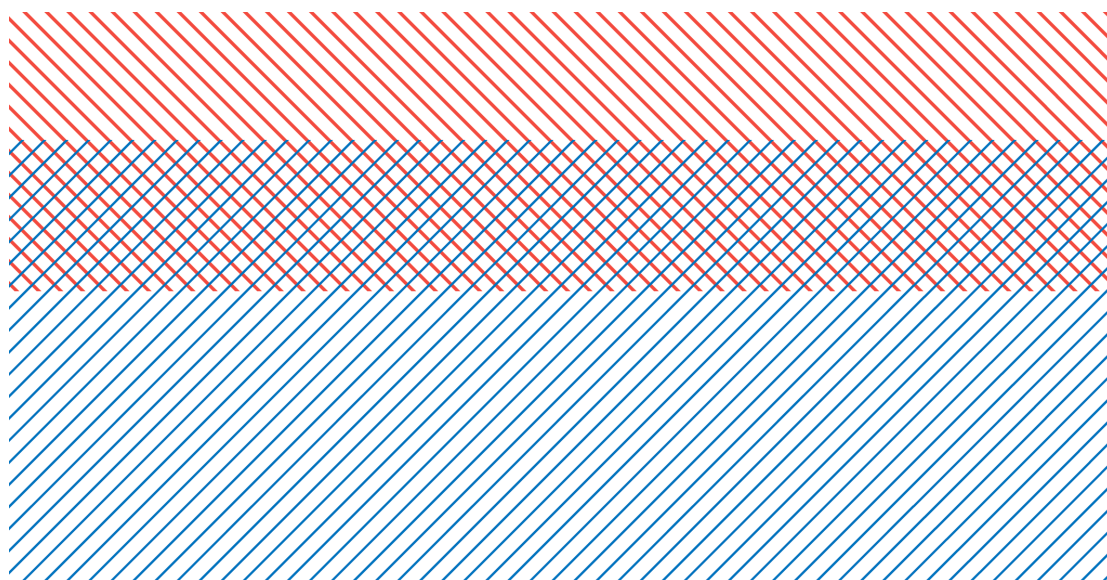

Housing First for unge

1. statusrapport juni 2021

Lars Benjaminsen og Lea Grønfeldt

Indhold

1	Indhold og datagrundlag	3
1.1	Datagrundlag	3
2	De unge og de igangsatte forløb	4
2.1	Igangsatte forløb	4
2.2	Demografisk profil af de unge i indsatsen	4
2.3	Opsporing og bekymringshenvendelser	5
2.4	Hjemløshed og risiko for hjemløshed	7
2.5	Helhedsorienteret plan.....	8
2.6	Den sociale støtte	10
2.7	Familiemægling og traumeinformeret fokus	11
3	Indsatsmodellens implementering	13
3.1	Selvurderet fidelitet	13
3.2	Opsporing og aktørsamarbejde	14
3.3	Organisering og samarbejde omkring indsatsen	16
3.4	Koordination og sammenhæng i borgersager	17
3.5	Den sociale støtte	19
3.6	Boligløsninger	20
3.7	Familiemægling og traumeinformeret fokus	22
3.8	Inddragelse af civilsamfundet og lokalpsykiatrien	23
4	Opmærksomhedspunkter	25
4.1	Behov for en øget systematik i forhold til at skaffe boliger til indsatsen	25
4.2	Behov for fokus på igangsættelse af CTI- eller ICM-støtte	26
4.3	Behov for øget fokus på udarbejdelse af helhedsorienterede handleplaner	26
4.4	Behov for fokus på familiedimensionen	26
4.5	De øvrige indsatsselementer	27

1 Indhold og datagrundlag

I dette notat gives den foreløbige status for implementeringen af Housing First for Unge-indsatsen på tværs af de fire kommuner, der indgår i projektet. Notatet består af tre dele. I den første del (kapitel 2) tegnes der et billede af de unge og de igangsatte indsatsforløb. Notatets anden del (kapitel 3) omhandler de foreløbige erfaringer med at implementere indsatsmodellen og dens forskellige elementer. På baggrund af de foreløbige resultater og erfaringer fremhæves i det sidste afsnit (kapitel 4) nogle opmærksomhedspunkter for den videre implementering af indsatsen.

1.1 Datagrundlag

Statusrapporten er baseret på tre datakilder:

- De indberettede kvantitative data fra de kommunale medarbejdere om de unge og deres indsatsforløb
- Projektgruppens selvvrurderede skalering af fideliteten af implementeringen af indsatsmodellen og dens indsatslementer
- Kvalitative interview med projektledere og -medarbejdere og andre relevante nøglepersoner omkring indsatsen.

De kvantitative opgørelser er baseret på de indberettede data frem til 30. april. I de fleste tilfælde er der tale om den første indberetning for den enkelte borger i indsatsen. I de (få) tilfælde, hvor der er foretaget mere end én indberetning for en borger, er oplysningerne fra den seneste indberetning anvendt. Det forhold, at der i langt de fleste tilfælde er tale om den første indberetning i et indsatsforløb, betyder i den forbindelse også, at der generelt er tale om et billede af indsatsen tidligt i de enkelte borgerforløb. Det skal særligt tages i betragtning i forhold til, om de enkelte indsatslementer er bragt i spil i indsatsen for den unge – fx i forhold til om der udarbejdes en samlet handleplan eller etableres en boligløsning. Det må således forventes, at flere af indsatslementerne først kommer i spil undervejs i indsatsforløbet.

2 De unge og de igangsatte forløb

I dette afsnit gives et samlet overblik over de unge i indsatsen, de igangsatte forløb og de tiltag, der er iværksat for de unge. Afsnittet er primært baseret på de kvantitative indberetninger, som er foretaget af de fire projektkommuner. Desuden suppleres med forklaringer fra de kvalitative interview bag mønstrene i opgørelserne.

2.1 Igangsatte forløb

I alt 66 unge er registreret med et igangsat indsatsforløb. Tabel 2.1 viser de igangsatte indsatsforløb fordelt på de fire kommuner. De i alt 66 unge med en registreret indsats fordeler sig med 29 unge i Slagelse, 13 unge i både Næstved og Faaborg-Midtfyn og 11 unge i Odense.

Tabel 2.1 Igangsatte indsatsforløb fordelt på kommuner. Procent og antal.

Kommune	Igangsatte indsatsforløb
Faaborg-Midtfyn	20 (13)
Næstved	20 (13)
Odense	17 (11)
Slagelse	43 (29)
I alt	100 (66)

Anm.: I tabellen er opgjort procentfordelingen af unge med en igangsat indsats registreret i dokumentationssystemet fordelt på de fire kommuner. Antallet af unge er angivet i parentes bag procenttallet.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

Når der er igangsat et væsentligt højere antal forløb i Slagelse end i de øvrige kommuner, er der flere mulige forklaringer på dette mønster. Der har generelt i Slagelse været en bred inddragelse af øvrige aktører i opsporingsarbejdet af de unge, hvilket har afstedkommet en del bekymringshenvendelser fra en række øvrige aktører om unge i hjemløshed eller risiko for hjemløshed. Tallet skal samtidig også ses i lyset af, at Slagelse er den af de fire kommuner, der generelt har det største omfang af hjemløshed blandt unge målt ved den seneste kortlægning af hjemløshed, hvor antallet af unge under 25 år, var ca. dobbelt så højt i Slagelse som i de øvrige kommuner. Endelig skal det også tages i betragtning, at en del af de igangsatte forløb i Slagelse har været forholdsvis kortvarige, idet 12 ud af de 29 igangsatte forløb er afsluttede, mens det kun gælder ganske få forløb i de øvrige kommuner, hvor næsten alle de igangsatte forløb således fortsat er igangværende.

2.2 Demografisk profil af de unge i indsatsen

Tabel 2.2 viser aldersfordelingen blandt de 66 unge, der er registreret med en indsats i projektet. Langt hovedparten af de unge i indsatsen er mellem 18 og 24 år. På tværs af de fire kommuner er næsten halvdelen (49 %) mellem 21 og 24 år, mens 42 % er mellem 18 og 20 år. En lille gruppe på 9 %, svarende til 6 unge, er mellem 15 og 17 år. Når der er lidt flere af de helt unge i indsatsen i Odense, skyldes det, at indsatsen i Odense har et særligt fokus på unge i risiko for hjemløshed i forbindelse med overgang fra en anbringelse, og at nogle af de unge i indsatsen netop er anbragte unge under 18 år med henblik på forebyggelse af senere hjemløshed.

Tabel 2.2 Aldersfordelingen blandt de unge i indsatsen. Procent og antal

Aldersgruppe	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
15-17 år	15 (2)	0 (0)	27 (3)	3 (1)	9 (6)
18-20 år	46 (6)	54 (7)	27 (3)	41 (12)	42 (28)
21-24 år	39 (5)	46 (6)	46 (5)	55 (16)	49 (32)
I alt	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: Tabellen angiver procentandelen i hver aldersgruppe for de 66 unge, der er registreret med en indsats i regi af projektet. Antallet af unge er angivet i parentes. Tallene er opgjort særskilt for hver enkelt kommune, samt samlet for de fire kommuner under ét.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

Tabel 2.3 viser kønsfordelingen blandt de unge. Cirka to ud af tre (67 %) er mænd, mens der er 33 % kvinder blandt de unge i indsatsen. Kønsfordelingen er nogenlunde ensartet på tværs af kommuner, hvor der således i alle kommunerne er flest mænd blandt de unge i indsatsen.

Tabel 2.3 Kønsfordelingen blandt de unge i indsatsen. Procent og antal

Aldersgruppe	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
Mænd	69 (9)	61 (8)	64 (7)	62 (18)	67 (42)
Kvinder	31 (4)	39 (5)	36 (4)	38 (11)	33 (24)
I alt	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: Tabellen angiver procentandelen i hver aldersgruppe for de 66 unge, der er registreret med en indsats i regi af projektet i dokumentationssystemet. Antallet af unge er angivet i parentes. Tallene er opgjort særskilt for hver enkelt kommune, samt samlet for de fire kommuner under ét.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

Langt hovedparten af de unge (88 %) har dansk baggrund (tabel 2.4). Enkelte unge har grønlandsk baggrund, mens en mindre gruppe har anden nationalitet end dansk.

Tabel 2.4 Nationalitet blandt de unge i indsatsen. Procent og antal

Aldersgruppe	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
Dansk	92 (12)	92 (12)	91 (10)	83 (24)	88 (58)
Dansk med grønlandsk baggrund	0 (0)	0 (0)	0 (0)	7 (2)	3 (2)
Anden nationalitet end dansk eller grønlandsk	8 (1)	8 (1)	9 (1)	3 (1)	6 (4)
Ved ikke	0 (0)	0 (0)	0 (0)	7 (2)	3 (2)
I alt	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: Tabellen angiver fordelingen på nationalitet for de 66 unge, der er registreret med en indsats i regi af projektet i dokumentationssystemet. Antallet af unge er angivet i parentes. Tallene er opgjort særskilt for hver enkelt kommune, samt samlet for de fire kommuner under ét.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

2.3 Opsporing og bekymringshenvendelser

Tabel 2.5 viser, hvor henvendelserne om de unge kommer fra. Opgørelsen viser, at henvendelserne om de unge kommer mange forskellige steder fra, men også at der er forskelle mellem

kommunerne i forhold til, hvilke aktører og enheder henvendelserne kommer fra. Det afspejler både, at tyngdepunkterne i indsatserne er forskellige mellem kommuner, herunder også at der mellem kommunerne er forskel på, hvilke aktører som har været inddraget i opsporingsarbejdet. Særligt i Slagelse har der været et bredt fokus på inddragelse af mange forskellige aktører i opsporingsarbejdet, hvilket afspejler sig i, at henvendelserne er kommet fra en del forskellige aktører. I Næstved kommer de fleste af henvendelserne fra 'ungeområdet' i kommunen, herunder UU-vejledningen, samt også forskellige øvrige medarbejdere og aktører på ungeområdet, der er opgjort i 'andet-kategorien'. I Odense afspejles det særlige fokus på risikoen for hjemløshed efter en anbringelse i, at de unge er henvist til indsatsen fra myndighedsrådgivere og anbringelsessteder, mens der ikke er henvist unge fra de forskellige øvrige aktører, da dette ikke har været fokus i indsatsen.

Tabel 2.5 Henvendelsens ophav/kilde. Procent og antal.

Henvendelsens ophav	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense ¹	Slagelse	De fire kommuner i alt
Jobcenter	8 (1)	8 (1)	0 (0)	21 (6)	12 (8)
UU-vejledning	0 (0)	31 (4)	0 (0)	10 (3)	11 (7)
Familieafdeling	31 (4)	0 (0)	36 (4)	0 (0)	12 (8)
Skole/uddannelse	31 (4)	8 (1)	0 (0)	0 (0)	8 (5)
Lokalpsykiatri	0 (0)	0 (0)	0 (0)	10 (3)	5 (3)
Misbrugsbehandling	0 (0)	0 (0)	0 (0)	3 (1)	2 (1)
Anbringelsessted	0 (0)	0 (0)	27 (3)	0 (0)	5 (3)
SKP (§ 99)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	10 (3)	5 (3)
Bostøtte (§ 85)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	7 (2)	3 (2)
Boform (§ 110)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	10 (3)	5 (3)
Værested, natvarmestue e.l.	0 (0)	8 (1)	0 (0)	3 (1)	3 (2)
Den unge har selv henvendt sig direkte til kommunen	8 (1)	8 (1)	18 (2)	14 (4)	12 (8)
Andet	23 (3)	38 (5)	0 (0)	10 (3)	31 (11)
Beregningsgrundlag	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: Tabellen angiver, hvilken kilde henvendelsen kommer fra, og er opgjort for de i alt 66 unge med en igangsat indsats. Antallet af unge er angivet i parentes. Tallene er opgjort særskilt for hver enkelt kommune, samt samlet for de fire kommuner under ét.

Note: 1) I Odense er alle de unge henvist fra enten myndighedsrådgivere eller anbringelsessteder. For de to unge, der er registreret som unge, der selv har henvendt sig direkte til kommunen, er der tale om den oprindelige henvendelse til kommunen.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

I forbindelse med henvendelserne er det også registreret hvilke 'bekymringer', der ligger til grund for henvendelsen (tabel 2.6) For mange af de unge er der flere forskellige bekymringsgrunde. For en stor del af de unge, 75 %, er boligforholdene grund til bekymringshenvendelsen, hvilket naturligvis afspejler, at hjemløshed eller risiko for hjemløshed er en primære grund til, at de unge er henvist til projektet. Også familieforhold og psykisk sårbarhed er væsentlige problematikker, der er angivet for hhv. 64 og 61 % af de unge. Skole/uddannelse nævnes som bekymringsgrund for 50 %, mens økonomi nævnes for 41 % af de unge. Der er en vis variation mellem kommunerne for visse bekymringsgrunde. Særligt andelen med rusmiddelproblematikker varierer en del med 62 % af de unge i indsatsen i Slagelse, mod 9 % i Odense.

Tabel 2.6 Grunde bag bekymringshenvendelsen. Procent og antal.

Bekymringsgrund	Faaborg-Midt-fyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
Boligforhold	69 (9)	92 (12)	27 (3)	79 (23)	71 (47)
Økonomi	15 (2)	62 (8)	9 (1)	55 (16)	41 (27)
Familie/rammer og opvækst	77 (10)	77 (10)	55 (6)	55 (16)	64 (42)
Psykisk sårbarhed	85 (11)	46 (6)	46 (5)	62 (18)	61 (40)
Rusmiddelproblematik/afhængighed	23 (3)	31 (4)	9 (1)	62 (18)	39 (26)
Skole, uddannelse og beskæftigelse	62 (8)	54 (7)	27 (3)	52 (15)	50 (33)
Udvikling og adfærd	39 (5)	46 (6)	36 (4)	31 (9)	36 (24)
Venner og netværk	8 (1)	39 (5)	18 (2)	14 (4)	18 (12)
Kriminalitet	23 (3)	23 (3)	0 (0)	14 (4)	15 (10)
Funktionsnedsættelse	23 (3)	0 (0)	27 (3)	3 (1)	11 (7)
Andet	0 (0)	0 (0)	27 (3)	10 (3)	8 (5)
Beregningsgrundlag	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: Tabellen angiver procentandelen med den forskellige bekymringsgrunde ud af de i alt 66 unge med en igangsat indsats. Antallet af unge er angivet i parentes. Det har været muligt at angive flere bekymringsgrunde for hver ung. Tallene er opgjort særskilt for hver enkelt kommune, samt samlet for de fire kommuner under ét.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

2.4 Hjemløshed og risiko for hjemløshed

Projektet er både rettet mod unge i hjemløshed og unge i risiko for hjemløshed. Tabel 2.7 viser fordelingen på de to grupper. Det ses, at der er lige mange unge i hver gruppe med 33 unge, som ved opstarten af indsatsen var i risiko for hjemløshed, og ligeledes 33 som var i en egentlig hjemløshedssituation.

Tabel 2.7 Hjemløshed og risiko for hjemløshed blandt de unge i indsatsen. Procent og antal

Hjemløshed eller risiko for hjemløshed	Faaborg-Midt-fyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
I hjemløshed	39 (5)	61 (8)	18 (2)	62 (18)	50 (33)
I risiko for hjemløshed	61 (8)	39 (5)	82 (9)	38 (11)	50 (33)
I alt	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: Tabellen angiver procentandelen i hhv. hjemløshed og risiko for hjemløshed ved opstarten af forløbet for de 66 unge, der er registreret med en indsats i regi af projektet i dokumentationssystemet. Antallet af unge er angivet i parentes. Tallene er opgjort særskilt for hver enkelt kommune, samt samlet for de fire kommuner under ét.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

For de unge i hjemløshed er der også oplysning om varigheden af hjemløsheden (tabel 2.8). Da der i en af kommunerne er under fem personer i gruppen af unge i hjemløshed, er denne opgørelse vist for de fire kommuner under ét. Ser vi særskilt på de 33 unge, der befandt sig i en hjemløshedssituation ved opstarten af forløbet er en del af disse unge er for nyligt kommet ud i en hjemløshedssituation med sammenlagt 39 % (13 unge), der har været i hjemløshed under 3 måneder, mens der også er en del, der har været i hjemløshed i forholdsvis lang tid

med sammenlagt 33 % (11 unge), som har været i hjemløshed i mindst et halvt år. Mens hjemløsheden for en del af de unge er en ny situation, er det altså også en mere langvarig situation for andre.

Tablet 2.8 Varighed af hjemløsheden. Procent og antal

Varighed af hjemløsheden	De fire kommuner i alt
Mindre end 1 måned	18 (6)
1-2 måneder	21 (7)
3-5 måneder	18 (6)
½-1 år	15 (5)
1 år og derover	18 (6)
Ved ikke eller uoplyst	9 (3)
I alt	100 (33)

Anm.: Tabellen angiver varigheden af hjemløsheden for de 33 unge, der var i hjemløshed ved opstarten af forløbet. Antallet af unge er angivet i parentes bag procenttallet. Af hensyn til datadiskretionering er fordelingen opgjort for de fire kommuner set under ét.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

2.5 Helhedsorienteret plan

Et centralt element i indsatsmodellen er, at der skal være en helhedsorienteret plan for den unges indsats. Det kan være en § 140 eller § 141 handleplan, men det kan også være en koordineret indsatsplan (fx KIP) i regi af den koordinerede ungeindsats (KUI). I tabel 2.9 er vist andelen af de unge, der angives at have en helhedsorienteret plan. Tabellen viser, at der er 15 %, svarende til 10 af de unge, der angives at have en helhedsorienteret plan, mens der svares nej til spørgsmålet for 58 % af de unge (38 personer). Det kan også bemærkes, at der for 18 % af de unge er angivet 'ved ikke' eller 'uoplyst' til spørgsmålet (heraf 1 person med uoplyst besvarelse for dette spørgsmål). Tallene kan i nogen grad afspejle, at der er tale om status tidligt i indsatsforløbet, hvor der endnu ikke er udarbejdet en samlet plan for den unges indsats. For nogle af de unge er der heller ikke nødvendigvis et behov for at udarbejde en samlet plan, hvis der er tale om en kortere forebyggende intervention. De kvalitative interview tyder dog også på, at der i flere af kommunerne er udfordringer med at få udarbejdet en samlet plan for den unges indsats og i et par af kommunerne nævnes det, at der kun sjældent udarbejdes handleplaner for de unge i indsatsen. I en af kommunerne påpeges det, at CTI-planen udgør handleplanen for den unge, men en udfordring er, at CTI-forløbene i en del tilfælde ikke har kunnet sættes i gang pga. en manglende boligløsning for den unge, hvorved der samtidig heller ikke er en CTI-plan. En yderligere opgørelse (ikke vist i tabel) viser, at ud af de 10 unge med en helhedsorienteret plan, tilhørte de 7 af disse unge risikogruppen i udgangssituationen, mens 3 af de unge, der er registreret med en helhedsorienteret plan var i en hjemløshedssituation i udgangssituation. Det vil sige, at det kun er cirka 1 ud af 10 af de unge i en hjemløshedssituation, der er registreret med en helhedsorienteret plan, selvom det kan siges at være særligt påkrævet for disse unge, at der udarbejdes en helhedsorienteret plan for indsatsen.

Tabel 2.9 Andel af de unge med en helhedsorienteret plan. Procent og antal

Helhedsorienteret plan	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
Ja	8 (1)	8 (1)	64 (7)	3 (1)	15 (10)
Nej	31 (4)	54 (7)	27 (3)	83 (24)	58 (38)
Ved ikke/uoplyst	62 (8)	39 (5)	9 (1)	14 (4)	27 (18)
I alt	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: Tabellen angiver andelen med en helhedsorienteret plan for de 66 unge, der er registreret med et igangsat indsatsforløb. Antallet af unge er angivet i parentes bag procenttallet.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

Der er endvidere spurgt til, om samarbejdsmodellen eller en lignende model (fx KIP) benyttes til at skabe sammenhæng og koordinering af indsatsen for den unge, ligesom der er spurgt til, om den unge har en uddannelsesplan. Disse opgørelser er vist i tabel 2.10.

Tabel 2.10 Andel af de unge, hvor samarbejdsmodellen e.l. benyttes i indsatsen, samt andelen med en uddannelsesplan. Procent og antal.

	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
Andel hvor samarbejdsmodellen eller en lignende model (fx KIP) benyttes til at skabe sammenhæng og koordinering af indsatsen for den unge	46 (6)	8 (1)	91 (10)	75 (22)	59 (39)
Andel med en uddannelsesplan	62 (8)	23 (3)	46 (5)	48 (14)	45 (30)
Beregningsgrundlag, procent og antal	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: I tabellen er opgjort andelen af de unge, hvor samarbejdsmodellen e.l. benyttes, samt andelen af de unge med en uddannelsesplan. Antallet af unge er angivet i parentes bag procenttallene.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne

Tabel 2.10 viser, at i over halvdelen af forløbene, 59 %, benyttes samarbejdsmodellen eller en lignende model til at skabe sammenhæng og koordinering af indsatsen for den unge, mens det omvendt ikke er tilfældet for 41 % af de unge endnu. Der er en del variation mellem kommunerne, hvor den højeste andel hvor samarbejdsmodellen eller en tilsvarende model benyttes, findes i Slagelse med 75 % af de unge, mens det derimod kun er tilfældet for 8 % (1 ung) i indsatsen i Næstved. I forhold til brugen af samarbejdsmodellen er der ikke en væsentlig forskel mellem de unge i hjemløshed og de unge i risikogruppen, med hhv. 61 % og 58 %, hvor samarbejdsmodellen benyttes i de to grupper (ikke vist i tabel).

45 % af de unge har en uddannelsesplan. Også i forhold til om den unge har en uddannelsesplan, er der en del variation mellem kommunerne, med den højeste andel på 62 % i Faaborg-Midtfyn, mens den laveste andel på 23 % (3 unge) findes i Næstved. En yderligere opgørelse (ikke vist i tabel) viser, at ud af de i alt 30 unge med en uddannelsesplan tilhørte de 20 unge risikogruppen ved opstarten af indsatsen, mens de 10 af disse unge var i en hjemløshedssituation. Det viser, at det særligt er de unge i en hjemløshedssituation, der ikke har en uddannelsesplan.

2.6 Den sociale støtte

Et væsentligt element i indsatsen er den sociale støtte til den unge. Støtten kan have forskellig karakter afhængig af støttebehovene hos den unge. I tabel 2.11 er vist, hvilke former for støtte, der gives til den unge som en del af forløbet. I størstedelen af forløbene, 58 %, er der tale om en forebyggende støtte, mens der for næsten en tredjedel af de unge, 30 %, er sat et CTI-forløb i gang. Der er imidlertid stor forskel mellem kommunerne i forhold til, om der er sat et CTI-forløb i gang. Mens det er tilfældet for næsten alle de unge i indsatsen i Faaborg-Midtfyn, er det derimod kun tilfældet for ganske få unge i Næstved eller Slagelse. I de to sidstnævnte kommuner fremhæves det i de kvalitative interview, at det særligt er udfordringerne med at skaffe en boligløsning til de unge, som bliver en barriere for at igangsætte et CTI-forløb, da disse sædvanligvis først sættes i gang, når en boligløsning er inden for rækkevidde.

Tabel 2.11 Andel med forskellige former for social støtte. Procent og antal.

Støttetype	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
CTI-støtte	92 (12)	8 (1)	55 (6)	3 (1)	30 (20)
ICM-støtte	8 (1)	0 (0)	0 (0)	7 (2)	3 (2)
Øvrig bostøtte	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Forebyggende støtte	0 (0)	85 (11)	45 (5)	76 (22)	58 (38)
Øvrig kontaktperson	8 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (1)
Andet	0 (0)	0 (0)	0 (0)	7 (2)	3 (2)
Ingen støtte	0 (0)	8 (1)	0 (0)	7 (2)	5 (3)
I alt, procent og antal	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: I tabellen er opgjort de forskellige støttetyper, som de unge modtager. Antallet af unge er opgjort i parentes bag procenttallet.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

Der er også spurgt til, hvilken paragraf i lovgivningen den sociale støtte gives efter (tabel 2.12). Også her er der en stor variation mellem kommunerne. I Faaborg-Midtfyn gives næsten alle forløbene som § 85-bostøtte, hvilket også afspejler den høje andel med et igangsat CTI-forløb. I Næstved gives de fleste forløb som en forebyggende indsats efter SEL § 82, hvilket afspejler, at der endnu ikke er igangsat CTI-forløb for de fleste af de unge. I Slagelse gives støtten i de fleste tilfælde primært som SKP-indsats efter SEL § 99, hvor der som tidligere nævnt i en del tilfælde har været tale om korterevarende forløb, hvoraf en del er afsluttet igen.

Tabel 2.12 Andel med støtte efter forskellige paragraffer i serviceloven. Procent og antal.

Hvilken paragraf gives støtte efter?	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
Forebyggende støtte efter SEL § 11, stk. 3	8 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (1)
Foranstaltninger efter SEL § 52, stk. 3	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Efterværn efter SEL § 76	0 (0)	0 (0)	27 (3)	0 (0)	5 (3)
Forebyggende indsats efter SEL § 82	0 (0)	69 (9)	0 (0)	3 (1)	15 (10)
Bostøtte efter SEL § 85	92 (12)	23 (3)	46 (5)	7 (2)	33 (22)
SKP-indsats efter SEL § 99	0 (0)	0 (0)	0 (0)	76 (22)	33 (22)
Efterforsorg efter ophold på en boform efter SEL § 110	0 (0)	0 (0)	0 (0)	3 (1)	2 (1)
Andet	0 (0)	0 (0)	27 (3)	3 (1)	6 (4)
Ingen	0 (0)	8 (1)	0 (0)	7 (2)	5 (3)
I alt, procent og antal	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: I tabellen er opgjort de forskellige støttetyper, som de unge modtager. Antallet af unge er opgjort i parentes bag procenttallet.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

2.7 Familiemægling og traumeinformeret fokus

En af de nye elementer i indsatsmodellen er brugen af familie/netværksmægling. I individdokumentationen er der spurgt til, om den unges relation til familie og netværk er præget af konflikt, og om den sociale støtte indeholder et fokus på familiemægling (tabel 2.13). For over halvdelen af de unge, 58 %, vurderer medarbejderne, at den unges relation til familie/netværk er præget af konflikt. Det skal også ses i lyset af den høje andel på 64 pct., for hvem bekymringshenvendelsen handler familie/rammer og opvækst. Det er dog kun i 18 % af forløbene, at der er et fokus på familie/netværksmægling i den sociale støtteindsats.

Tabel 2.13 Andel med konfliktpræget relation til familie/netværk og andel med fokus på familie/netværksmægling i den sociale støtte. Procent og antal.

	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
Andel hvor den unges relation til familie/netværk er præget af konflikt	77 (10)	39 (5)	46 (5)	62 (18)	58 (38)
Andel hvor den sociale støtte inden for de sidste tre måneder indeholdt et fokus på familie/netværksmægling	23 (3)	0 (0)	27 (3)	21 (6)	18 (12)
Beregningsgrundlag	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: I tabellen er opgjort andelen af de unge med en konfliktpræget relation til familie/netværk og andelen, hvor den sociale støtte inden for de sidste tre måneder har indeholdt et fokus på familie/netværksmægling. Antallet af unge er opgjort i parentes bag procenttallet.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

Et andet af de nye indsatslementer er det traumeinformerede fokus. Tabel 2.14 viser, i hvor høj grad de unge har oplevet traumer i barndommen, opvæksten og/eller ungdommen. Det er i høj grad tilfældet for næsten halvdelen af de unge (45 %), mens det kun er meget få unge, hvor der svares i begrænset grad eller slet ikke. Der er dog en del af de unge, hvor medarbejderne ved den første registrering endnu ikke ved, om den unge har oplevet traumer. Omvendt

er der færre tilfælde, hvor medarbejderne vurderer, at der i høj grad er et traumeinformeret fokus i den unges støtteforløb (tabel 2.15), hvilket er tilfældet i 17 % af forløbene, mens det vurderes i nogen grad at være tilfældet for yderligere 20 %.

Tabel 2.14 I hvor høj grad har de unge oplevet traumer i barndommen, opvæksten og/eller ungdommen. Procent og antal.

I hvor høj grad den unge har oplevet traumer i barndommen, opvæksten og/eller ungdommen	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
I høj grad	46 (6)	15 (2)	55 (6)	55 (16)	45 (30)
I nogen grad	8 (1)	23 (3)	9 (1)	17 (5)	15 (10)
I begrænset grad	8 (1)	0 (0)	18 (2)	3 (1)	6 (4)
Slet ikke	0 (0)	0 (0)	9 (1)	0 (0)	2 (1)
Ved ikke/uoplyst	31 (5)	61 (8)	9 (1)	24 (7)	32 (21)
I alt	8 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: I tabellen er opgjort i hvor høj grad den unge efter støttemedarbejderens vurdering har oplevet traumer i barndommen, opvæksten og/eller ungdommen.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

Tabel 2.15 Andel med et traumeinformeret fokus i den unges støtteforløb. Procent og antal.

I hvor høj grad er der et traumeinformeret fokus i den unges støtteforløb?	Faaborg-Midtfyn	Næstved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
I høj grad	8 (1)	15 (2)	0 (0)	28 (8)	17 (11)
I nogen grad	0 (0)	39 (5)	27 (3)	17 (5)	20 (13)
I begrænset grad	54 (7)	15 (2)	36 (4)	3 (1)	21 (14)
Slet ikke	8 (1)	8 (1)	0 (0)	21 (6)	12 (8)
Der er ikke behov for et traumeinformeret fokus i forløbet	8 (1)	15 (2)	18 (2)	14 (4)	14 (9)
Ved ikke/uoplyst	15 (3)	8 (1)	18 (2)	17 (5)	17 (11)
I alt	100 (13)	100 (13)	100 (11)	100 (29)	100 (66)

Anm.: I tabellen er opgjort i hvor høj grad der er et traumeorienteret fokus i den unges støtteforløb.

Kilde: Indberetninger fra kommunerne.

3 Indsatsmodellens implementering

I dette afsnit ser vi på de foreløbige erfaringer med implementeringen af indsatsmodellen og de enkelte indsatsselementer. Vi tager udgangspunkt i den selvvaluerede fidelitet af indsatsens forskellige elementer, som er foretaget af de fire kommuner. Desuden inddrager vi i afsnittet viden fra de kvalitative interview, der er gennemført med projektlederne, bostøttemedarbejderne og relevante øvrige medarbejdere omkring indsatsen.

3.1 Selvvalueret fidelitet

Den selvvaluerede score på de forskellige aspekter er vist i tabel 3.1. Fideliteten er målt på en fire-punktsskala, hvor der til hvert spørgsmål har kunnet svares: I høj grad (4), i nogen grad (3), i begrænset grad (2) eller slet ikke (1). Scoren 4 er således udtryk for den højeste grad af selvvalueret fidelitet, mens scoren 1 er den laveste grad af selvvalueret fidelitet. I tabellen er vist de enkelte kommuners selvvaluerede score på hvert enkelt aspekt, og den samlede gennemsnitlige score for de fire kommuner i alt.

Den gennemsnitlige samlede fidelitetsscore for alle aspekter og på tværs af de fire kommuner er på 2,8 på firepunktsskalaen fra 1 til 4. Den gennemsnitlige score dækker over, at der på nogle dimensioner af indsatsmodellen er en forholdsvis høj selvvalueret fidelitet, mens der på andre dimensioner er en lavere selvvalueret fidelitet. Samtidig er der også indbyrdes variation mellem kommunerne i forhold til score på de enkelte aspekter, men i de fleste tilfælde scorer kommunerne forholdsvis ens på de enkelte aspekter, hvilket afspejler, at muligheder og udfordringer i forbindelse med at implementere de enkelte indsatsselementer i mange tilfælde er ens på tværs af kommunerne. En forholdsvis høj score finder vi generelt for opsporing, den sociale støtte samt det traumeinformerede fokus i indsatsen. En lavere score finder vi derimod i forhold til boligdimensionen, brugen af familiemægling, brugen af civilsamfundets tilbud samt inddragelsen af lokalpsykiatrien. I det følgende ser vi nærmere på de enkelte dimensioner og inddrager erfaringerne fra de enkelte kommuner.

Tabel 3.1 Selvvurderet fidelitet af indsatsen og de enkelte indsatslementer

	Faa- borg- Midtfyn	Næst- ved	Odense	Slagelse	De fire kommuner i alt
Tidlig opsporing					
Samarbejde mellem relevante aktører om tidlig opsporing af de unge	3	3	3	4	3,3
Velfungerende aktørsamarbejdet om tidlig opsporing	2	2	4	4	3,0
Identifikation af risiko- og beskyttelsesfaktorer for hjemløshed for de unge	4	2	3	4	3,3
Helhedsorienteret plan, sammenhæng i indsatsen og social støtte					
Udarbejdelse af en helhedsorienteret plan	1	2	4	4	2,8
Sammenhængende, tværfaglig og koordineret indsats	3	3	4	3	3,3
De unge får de sociale støtteindsatser, som de har behov for	4	3	4	4	3,8
Boligløsning					
Etablering af en boligløsning for de unge	2	2	3	2	2,3
Systematiske procedurer i kommunen for at skaffe boliger til indsatsen	2	2	3	3	2,5
Boligløsninger, der bliver etableret, matcher de unges behov og ønsker	4	2	3	2	2,8
Familiemægling					
Familiemægling benyttes til de unge, der har behov for at genoprette kontakten til forældre eller øvrige familiemedlemmer	1	2	1	1	1,3
Familiemæglingen skaber forandringer for de unge ¹	1	Irrelevant	Irrelevant	Irrelevant	1,0
Traumeinformeret tilgang					
Støttemedarbejderne har en traumeinformeret tilgang til de unge	4	3	4	4	3,8
Støttemedarbejderne afdækker, om de unge har oplevet traumer	3	3	3	4	3,3
Støttemedarbejderne formår at mentalisere de unge	4	3	3	4	3,5
Øvrige indsatslementer					
Brug af civilsamfundets tilbud og aktiviteter i indsatsen	1	2	2	2	1,8
Inddragelse af lokalpsykiatrien i indsatsforløbene for de unge, der har brug for en indsats fra psykiatrien	3	2	4	2	2,8
Samlet gennemsnitlig selvvurderet score	2,6	2,4	3,2	3,1	2,8

Anm.: Tabellen viser projektgruppens selvvurderede fidelitetsscore på forskellige elementer i indsatsmodellen. Fideliteten måles på en skala fra 1 (lav fidelitet) til 4 (høj fidelitet).

Note: 1) I tre af kommunerne vurderede projektlederne, at der ikke endnu var grundlag for at vurdere virkningerne af familiemægling, da dette indsatslement kun i meget begrænset omfang eller slet ikke var implementeret i indsatsen endnu.

Kilde: Projektledere og –medarbejdere.

3.2 Opsporing og aktørsamarbejde

I alle de fire kommuner er der etableret et samarbejde omkring opsporing af de unge. Der er dog forskel på, hvorvidt aktørsamarbejdet involverer en bredere kreds af aktører, herunder også eksterne aktører, eller om samarbejdet primært omfatter de kommunale afdelinger.

I Faaborg-Midtfyn er der etableret et opsporingskorps af relevante 'ambassadører' i de eksisterende indsats, som i forvejen beskæftiger sig med de unge i målgruppen. Til opsporingskurset i efteråret 2020 deltog disse aktører, herunder bl.a. UU-vejledere, KUI-medarbejdere, socialrådgivere og jobmentorer. Viden om projektet er derved blevet bredt ud i kommunens organisation. Det afspejler sig også i, at de fleste unge som tidligere nævnt er blevet henvist til indsatsen fra kommunens familieafdeling samt fra skole-/uddannelsesområdet. Interviewpersonerne oplever dog også et behov for at afsøge, om eventuelle yderligere aktører skal involveres i opsporingsarbejdet. Mens mange af de relevante kommunale afdelinger deltog på opsporingskurset, var der ikke deltagelse fra skole-/uddannelsesområdet. Her kunne det ifølge projektlederne særligt være relevant i højere grad at inddrage FGU i aktørsamarbejdet og opsporingsdelen.

I Næstved har omkring 40-50 medarbejdere, herunder aktører fra handicapområdet og arbejdsmarked samt skolevejledere, deltaget i opsporingskurset. Opsporingen af de unge foregår imidlertid endnu primært i 'egne rækker' inden for kommunen. De fleste af de unge, som får en indsats, er henvist fra ungeområdet i kommunen, og medarbejderne oplever i den sammenhæng, at det går godt med at 'finde de unge' internt i organisationen. Der er derimod kun kommet få henvendelser fra andre afdelinger end ungeområdet. Opsporingsguiden er blevet sendt bredt ud i organisationen, men den er ifølge bostøttemedarbejderne ikke til fulde bragt i anvendelse endnu. Bostøttemedarbejderne giver i den sammenhæng udtryk for, at kendskabet til projektet og til dem selv ikke er tilstrækkeligt udbredt endnu. Endvidere påpeger medarbejderne, at det sjældent lykkes at opspore de unge tidligt nok til at forebygge hjemløsheden. Derimod sker henvendelsen typisk først, når 'det er gået galt' for den unge. I den situation er det imidlertid vanskeligt at finde en boligløsning, og ifølge bostøttemedarbejderne ville det være hensigtsmæssigt, hvis man kunne komme i gang med en intervention, før hjemløsheden er indtruffet.

I Slagelse er en lang række aktører blevet inddraget i det opsporende arbejde, herunder repræsentanter fra Toften, UU, Ungdomsuddannelserne, SSP, Ungehuset, Misbrugscenter, Handicap og Psykiatri, Børn og unge, OPUS, Den kriminalpræventive indsats, Politi, Rådgivning og udbetaling, boligsociale viceværter, Headspace, Kirkens Korshær, SAND, Ungdommens Røde kors m.fl. Den brede aktørkreds deltog alle i opsporingskurset og har således fået viden om opsporingsguiden, målgruppen, risikomarkører m.v. Hertil kommer, at bostøttemedarbejderne har deltaget på medarbejdermøder med forskellige aktører for at gøre opmærksom på projektet og rekruttering af unge i målgruppen. Den brede vifte af aktører, som opsporer unge til projektet, tyder på, at viden om projektet, projektets målgruppe og risikomarkører er sivet bredt ud i organisationen og til forskellige samarbejdspartner. De eneste aktører, der ikke i samme grad er blevet en del af aktørsamarbejdet, er børne-/unge-området og anbringelsesområdet, og her ser projektgruppen et behov for at styrke opsporingsarbejdet.

Housing First-projektet i Odense adskiller sig fra de andre projekter ved, at der i projektet primært er fokus hjemløshed og risiko for hjemløshed i forbindelse med overgangen fra en anbringelse. De unge i indsatsen er derfor alle henvist fra enten myndighedsrådgivere eller anbringelsessteder. Når der i fidelitetsmålingen er svaret, at der 'i nogen grad' opleves at være etableret et samarbejde omkring opsporingen, handler det således primært om, at der ikke er tale om en bredere opsporingsindsats over for unge i hjemløshed generelt. Når der samtidig er svaret 'i høj grad' til, hvorvidt aktørsamarbejdet er velfungerende, er det ligeledes det opsporende arbejde, der er etableret i forhold til myndighedsrådgiverne og anbringelsesstederne, der henvises til. Når der endvidere er svaret, at de unge 'i nogen grad' får identificeret risiko- og beskyttelsesfaktorer i forhold til hjemløshed, henviser besvarelsen ligeledes til de cirka ti

rådgivere, der er involveret i projektet – og ikke de over hundrede myndighedsrådgivere i kommunen i alt. Endvidere påpeger projektlederen, at der er blevet delt viden om projektet bredt i organisationen ved bl.a. oplæg på møder, mens opsporingsguiden ifølge projektlederen endnu ikke er blevet taget væsentligt i brug.

3.3 Organisering og samarbejde omkring indsatsen

Også i udførelsen af indsatsen er det afgørende, at kommunen etablerer et tværfagligt samarbejde, hvor de involverede fagpersoner omkring den unge koordinerer mål og indsatser på tværs af forvaltninger.

I Faaborg-Midtfyn Kommune har Housing First-projektet generelt været præget af, at kommunen er i gang med en stor organisationsændring, hvor social- og sundhedsområdet skilles ad. Der er i kommunen etableret en velfungerende Kommunal Ungeindsats (KUI), hvor der bl.a. er indbygget arbejdsgange med faste trin for fx enkeltfaglig vurdering, inddragelse af flere fagligheder, visitationsudvalg m.v. Denne organisering forsøger man at læne sig op ad i projektet. Projektlederne oplever, at der er gode samarbejder omkring overlevering af sager mellem afdelinger bl.a. pga. etableringen af KUI. Der har dog i forhold til opstarten af indsatsen været et behov for at få skabt afklaring omkring forskellige processer, herunder visitationsprocedurer, fx i forhold til at støtte medarbejderne, som egentligt har en udførerrolle, også sidder med ind i myndighedsteamet. Det giver bl.a. behov for afklaring af, hvilke tilbud de kan visitere til, herunder også hvem der kan visitere til mestringsenheden, og de mestringsforløb som er under udvikling i denne enhed (se nedenfor).

I Næstved er Housing First-indsatsen koblet op på Den Kommunale Ungeindsats (KUI) under arbejdsmarkedsområdet, som allerede før projektet arbejdede tværsektorielt med målgruppen. To af bostøttemedarbejdere i projektet er ansat under lederen for KUI, og bostøttemedarbejderne har ifm. projektet mulighed for at visitere de unge til CTI-forløb. Desuden indgår også to medarbejdere fra ungenetværket på børne-/unge-området i projektgruppen. Både projektlederen og bostøttemedarbejderne oplever generelt, at der bliver taget godt imod projektet og den information, de deler i organisationen. Omvendt er der også forskellige udfordringer. Det gælder fx, at aktørerne sidder så spredt, som de gør, og at hver brik i systemet har et indsnævret fokus på at varetage hver sin opgave. Det medfører, at indsatsen ikke er "sevet ud i organisationen." Projektgruppen oplever en tendens til, at samarbejdspartnere i andre dele af kommunen har en opfattelse af, at projektet har et specifikt fokus på at skabe boligløsninger til de unge, og at projektet har adgang til boliger, som andre enheder ikke har. Netop i forhold til at finde boliger til de unge er procedurerne imidlertid ikke tydelige, og der er ikke nogen fast praksis for at finde boliger til målgruppen. Samtidig kan der være forskellige opfattelser af de unge på tværs af forskellige afdelinger og aktører, herunder af hvad deres primære problematikker er.

I Odense er der ifølge projektlederen arbejdet rigtig meget på at forbedre samarbejdet med beskæftigelsesområdet i projektet. Der er blandt andet udarbejdet samarbejdsaftale, og der er aftalt mødekadence, hvor beskæftigelsesmedarbejderne deltager i møderne i socialforvaltningen for de unge, som deltager i projektet. Indsatsen har ifølge projektlederen skabt et bedre samarbejde mellem beskæftigelsesforvaltningen og ungerådgiverne, mens der stadigvæk opleves at gå informationer tabt mellem børne-/ungeforvaltningen og beskæftigelsesforvaltningen og i skiftet mellem børne-/unge- og handicapforvaltningerne. Støttemedarbejderne oplever dog ikke altid, at der er faste procedurer og mødekadencer, men at samarbejdet til tider er mere ad hoc.

I Slagelse er der i forbindelse med Housing First for Unge-projektet nedsat en tværgående styregruppe, hvori repræsentanter fra skole, rådgivning og udbetaling, handicap og psykiatri, børn og unge samt Jobcenter indgår. Den tværgående styregruppe kan være med til at forankre projektet bredt i organisationen. Oprindeligt var projektet tænkt ind som en del af den Kommunale Ungeindsats (KUI), men forsinkelse i etableringen af KUI betyder, at projektet ikke har kunnet læne sig op ad denne organisering. Endvidere er der i projektgruppen som nævnt en opmærksomhed på, at mens mange aktører som nævnt er involveret i et aktørsamarbejde omkring indsatsen, er linket til anbringelsesområdet ikke endeligt etableret. Flere interviewpersoner fremhæver endvidere en opmærksomhed på, at forskellige forståelsesrammer i forvaltningerne til tider kan give udfordringer. Der er generelt en opfattelse af, at bostøttemedarbejderne har gjort en stor indsats for at bygge bro imellem de forskellige forståelsesrammer, der optræder på tværs af forvaltninger. På trods af den ihærdig indsats for at kommunikere bredt om projektet er der dog også i projektgruppen i Slagelse (lige som i Næstved) en oplevelse af, at der blandt forskellige øvrige aktører – både inden for kommunen og blandt eksterne samarbejdspartner – til tider kan optræde en misforstået opfattelse af, at projektet særligt handler om at finde boligløsninger til de unge, og at projektet giver direkte adgang til boliger.

Ser vi på tværs af kommunerne beskriver interviewpersonerne (både projektmedarbejderne og øvrige interviewpersoner) generelt samarbejdet som velfungerende. Medarbejderne giver over en bred kam udtryk for, at der er blevet taget godt imod projektet, og at der er en god forståelse for, hvilke unge der er i målgruppen for projektet. Der er dog også udfordringer, som fremhæves på tværs af flere interviews.

I interviews på tværs af kommuner giver flere af bostøttemedarbejderne udtryk for, at flere samarbejdspartnere har en ensidig forståelse af projektets formål, idet de tror, at projektet udelukkende handler om at skabe boliger til de unge. Det kommer blandt andet til udtryk ved, at flere samarbejdspartnere tror, at projektet har en lettere adgang til boliger, som andre enheder ikke har, og at de blot kan henvende sig med unge i en problematisk boligsituation, som bostøtterne øjeblikkeligt kan løse. Opfattelsen afspejler, at den fulde viden om projektet ikke er sevet ud i hele organisationen og peger på behovet for at tydeliggøre projektets nuancer bredt i organisationen.

En anden udfordring for samarbejdet, som nævnes i flere interviews, er forskelle i *fortællinger* og *menneskesyn*, som gør sig gældende på tværs af afdelinger. Disse forskelle kommer blandt andet til udtryk i, at afdelingerne har forskellige oplevelser af de unges intentioner. Fx har nogle afdelinger ifølge bostøtterne i en kommune en oplevelse af, at de unge forsøger at udnytte systemet, mens bostøtterne i samme kommune oplever, at de unge bare ønsker at være som alle andre unge. Det kommer også til udtryk i, hvilke risikofaktorer de forskellige afdelinger oplever som de største. Et eksempel fra en kommune er, at arbejdsmarkedsområdet oplever bolig som den største risikofaktor, da bolig er afgørende for, at de unge kan deltage på kursusdagene, mens børne- og ungeområdet i langt højere grad fokuserer på den unges evne til at mestre sit liv som den afgørende risikofaktor.

3.4 Koordination og sammenhæng i borgersager

Et kerneelement i indsatsmodellen er udarbejdelsen af helhedsorienterede planer, der specificerer, hvordan der arbejdes med de enkelte indsatslementer for den unge. Her kan der være tale om en handleplan efter servicelovens § 140 eller 141 evt. i kombination med en indsatsplan i udførerdelen, eller en ækvivalerende plan som fx en koordineret indsatsplan under KUI. Som tidligere nævnt viste individdokumentationen dog, at der i tre af kommunerne (Faaborg-Midtfyn,

Næstved og Slagelse) kun i meget begrænset omfang indtil videre er udarbejdet helhedsorienterede planer for de unge, og det er således kun i Odense, at hovedparten af de unge i indsatsen er angivet at have en helhedsorienteret plan.

I Faaborg-Midtfyn viste resultaterne fra borgerdelen som tidligere nævnt, at der ikke er en helhedsorienteret plan for langt de fleste af de unge i indsatsen. På tilsvarende vis er der en meget lav score for fidelitetsmålet om, hvorvidt der udarbejdes en helhedsorienteret plan for de unge, hvor der svares 'slet ikke' til dette spørgsmål. I forhold KUI-planen er der også en oplevelse af, at planen ligger spredt ud forskellige steder, herunder at den typisk vil ligge i flere forskellige systemer. Det medvirker til, at man ikke ved, om planerne er der, og hvad der står i dem. Der opleves således et behov for at skabe en bedre integration på tværs af de forskellige fagsystemer. På trods af fraværet af en samlet plan vurderer projektgruppen alligevel, at de unge 'i nogen grad' får tilbudt en sammenhængende, tværfaglig og koordineret indsats. Det er i praksis primært bostøttemedarbejderne, som varetager den koordinerende funktion i forhold til de unge og deres sag. Endvidere benyttes også samarbejdsmodellen for en del af de unge. Projektgruppen oplever, at bostøttemedarbejderne er gode til at inddrage de relevante aktører og koordinere de unges forløb. Ifølge bostøttemedarbejderne foregår koordinationen ad hoc, hvor der sendes mails og holdes møder afhængigt af den enkelte unge, frem for at der er aftalt faste møder og procedurer for koordinationen. Både bostøtter og myndighedsrådgivere oplever dog, at samarbejdet er forbedret i perioden og særligt i takt med, at projektet er blevet kommunikeret ud til de forskellige enheder i kommunen. Myndighedsrådgiverne giver i den sammenhæng udtryk for, at der har været god kommunikation omkring projektet, og at roller og ansvar opleves som tydelige. Bostøttemedarbejderne har samtidig en oplevelse af, at myndighedsrådgiverne kender til dem og projektet.

I Odense affoldes der helhedsplansmøder med alle relevante aktører omkring den unge. Der holdes også faste netværksmøder, hvor myndighedsrådgiveren er mødeleder. Det er baggrunden for, at der i fidelitetsmålingen er svaret, at der i høj grad udarbejdes helhedsorienterede handleplaner for den unge og ligeledes, at de unge i høj grad får tilbudt en sammenhængende og koordineret indsats. Støtteindsatsen i projektet varetages både af §76-medarbejdere og §85-medarbejdere, og selvom der i fidelitetsmålingen generelt vurderes at være en høj fidelitet i forhold til koordinering og sammenhæng i indsatsen, oplever støttemedarbejderne i varierende grad det som deres opgave at varetage koordineringen i sagen. Mens nogle af støttemedarbejderne oplever, at der er et velfungerende samarbejde, hvor der tages udgangspunkt i borgeren og koordineres med beskæftigelse, uddannelse m.fl., giver andre medarbejdere udtryk for, at de oplever, at der mangler en tovholder – en opgave, som de ikke oplever er deres.

I Næstved laves der generelt først en egentlig handleplan, når et CTI-forløb sættes i gang. Det er bostøttemedarbejderne, der laver handleplanen ud fra CTI-planen. I den sammenhæng fremhæves et hensyn til ikke at 'bureaukratisere det for meget'. Der skal 'ikke ligge tre-fire forskellige planer', som en af medarbejderne udtrykker det. Ellers arbejdes der mest med 'det, der ligger lige for'. Medarbejderne fremhæver i den forbindelse, at der på sin vis er en plan for de unges indsats – den er blot ikke skrevet ned. Medarbejderne fremhæver også, at det er vanskeligt at lave en egentlig plan sammen med den unge, så længe de unge er i et ingenmandsland, mens der ikke er en bolig. Det giver således ifølge medarbejderne først mening at lave en plan, når de unge er flyttet i bolig, men manglen på boliger står i vejen for at nå dertil i forløbet. Så længe der ikke er en boligløsning, vil planen ifølge bostøttemedarbejderne ikke gøre en væsentlig forskel. På trods af fraværet af handleplaner oplever bostøttemedarbejderne dog generelt, at der bliver taget rimeligt hensyn til de unge – også i de andre afdelinger – når de er i Housing First-indsatsen. Det afspejler sig i, at der i fidelitetsmålingen er svaret 'i nogen

grad' til, at de unge får tilbudt en sammenhængende, tværfaglig og koordineret indsats. Fx er der i dokumentationssystemet i Center for Arbejdsmarked en gul markering for de unge i indsatsen, og der opleves generelt at være et godt samarbejde om de unge i indsatsen. Bostøttemedarbejderne støder dog også af og til på udfordringer i forskellige dele af det kommunale system. Det kan fx være i forhold til at søge indskudslån, enkeltydelser og lignende, hvor støttemedarbejderne til tider oplever, at dele af systemet er indrettet med henblik på at forhindre, at borgere 'udnytter systemet', som en medarbejder udtrykker det.

Også i Slagelse er der indtil videre kun i meget begrænset omfang udarbejdet helhedsorienterede handleplaner for de unge, der har behov for en samlet indsats. Det opleves dog samtidig at de unge i nogen grad får tilbudt en sammenhængende, tværfaglig og koordineret indsats. Ifølge bostøttemedarbejderne kan det generelt være svært for de unge at overskue, at de til tider både har en social sagsbehandler, en økonomisk sagsbehandler, eventuelt en sagsbehandler fra jobcentret, en kontaktperson fra uddannelse og en støttemedarbejder. Der kan således være op til fem forskellige medarbejdere omkring den unge. Som bostøttemedarbejderne udtrykker det: "nogle gange laver de unge 'skildpadden' – det vil sige at de ligger sig ned på ryggen og siger 'det kan vi ikke overskue'". Her er det typisk bostøttemedarbejderne, der indtager tovholderrollen og forsøger at skabe sammenhæng for den unge. Det er således en central del af indsatsen, at bostøttemedarbejderne agerer tovholdere for de unges forløb og koordinerer samarbejdet omkring de unge. Bostøttemedarbejderne giver udtryk for, at de forsøger at samle trådene og koble indsatsen sammen for de unge. Også de forskellige øvrige interviewpersoner giver udtryk for, at bostøttemedarbejderne i høj grad agerer tovholder for de unge.

3.5 Den sociale støtte

Et helt centralt indsatsэлемент er den sociale støtte, som bostøttemedarbejderne giver til de unge. Her viser registreringerne indtil videre, at der er en stor forskel mellem kommunerne i forhold til, om der først og fremmest er sat CTI- eller ICM-forløb i gang. Det er særligt tilfældet i Faaborg-Midtfyn og Odense, mens der i Næstved og Slagelse kun i begrænset grad er sat CTI- eller ICM-forløb i gang. I Næstved giver i de fleste tilfælde en forebyggende støtte, mens der i Slagelse i en del tilfælde gives en SKP-indsats.

I Faaborg-Midtfyn viste dokumentationen på borgerdelen som nævnt, at der for næsten alle de unge i indsatsen er igangsat et CTI-forløb (og for en enkelt ung et ICM-forløb). At den sociale støtteindsats er kommet godt i gang, afspejles også i en vurdering af en høj grad af fidelitet på spørgsmål om, hvorvidt de unge får de sociale støtteindsatser, som de har behov for. Det er endvidere også en del af projektet i Faaborg-Midtfyn, at der udvikles et tilbud om mestringsforløb til de helt unge mellem 14 og 17 år. Der er udviklet et koncept for disse forløb, og ifølge medarbejderne, der arbejder med denne del af indsatsen, er man nu ved at være klar til at opstarte forløb. Der er dog endnu ikke afholdt nogen forløb. Ligeledes er materialet ikke testet af på konkrete unge. Coronasituationen har haft en indvirkning på, at det ikke har været muligt at få forløb i gang endnu. Samtidig pågår der en afklaring af visitationsprocedurer i forhold til denne del af indsatsen, og der er indtil videre ikke blevet visiteret nogle unge til dette mestringsforløb.

I Næstved viste dokumentationen fra borgerdelen, at der kun er igangsat et enkelt CTI-forløb, mens de øvrige forløb fortsat er i en kontaktskabelsesfase og gives som en forebyggende indsats. I den sammenhæng fremhæver bostøttemedarbejderne, at en væsentlig forklaring på,

at der ikke er sat flere CTI-forløb i gang, er, at det er vanskeligt at skaffe boliger til de unge, og at CTI-forløbet først igangsættes, når der er en boligløsning. Når der er svaret i nogen grad til spørgsmålet om, hvorvidt den unge får de sociale støtteindsatser de har brug for, afspejler det, at bostøttemedarbejderne også yder en håndholdt støtte til de unge, så længe de er i kontaktskabelsesfasen og venter på en boligløsning. Ligeledes gives der en forebyggende støtte til de unge i risikogruppen, der endnu har et sted at bo.

I Odense er der i en del af forløbene etableret en CTI-indsats, mens indsatsen også i nogle tilfælde gives som efterværn eller en anden form for støtteindsats, der udspringer af den unges anbringelsesforløb. Når der i fidelitetsmålingen er svaret, at de unge i høj grad får de støtteindsatser, som de har behov for, afspejler det således, at der generelt er igangsat de støtteforløb, der vurderes relevante i de forskellige typer af sager. Som tidligere nævnt forekommer der dog på tværs af interviewene med støttemedarbejderne at være en betydelig variation i forståelsen af den rolle og det indhold, der ligger i støtten. Det gælder særligt spørgsmålet om, i hvor høj grad støttemedarbejderne indtager en tovholderfunktion i forhold til koordinering, hvor nogle i højere grad indtager en sådan rolle end andre. I den forbindelse kan der peges på, at Housing First-tilgangen generelt forudsætter, at støttemedarbejderne både varetager en social og praktisk støtte til borgeren, men også indtager en koordinerende rolle i forhold til at skabe sammenhæng i indsatsen for den unge i praksis – hvilket naturligvis samtidig bør ske i et tæt samspil med myndighedsfunktionen på området.

I Slagelse er der i fidelitetsmålingen en vurdering af, at de unge i høj grad modtager den sociale støtte, som de har behov for. Dokumentationen fra borgerdelen viste i den forbindelse, at støtten i langt de fleste tilfælde er givet som SKP-indsats efter servicelovens § 99, mens der kun er igangsat ganske få CTI- og ICM-forløb. Ifølge bostøttemedarbejderne skal der "noget til", før man sætter et ICM- eller CTI-forløb i gang. Bostøttemedarbejderne arbejder, som de udtrykker det, efter det mindste indgrebs princip. Når de unge er ramt af mange forskellige ting, kan det tage lang tid i at skabe en relation og der kan således være lang vej til, at man "får de unge med". I den forbindelse er det også en udfordring, at det går langsomt med at skaffe boliger. Det betyder at indsatsen mere kommer til at være 'på det bløde plan'. Det resulterer til tider i, at de unge giver op, og bostøttemedarbejderne må forsøge at fastholde og støtte dem, mens de "står i kø". En del af støtteforløbene har været forholdsvis korte, og der var ultimo april 12 forløb, der allerede er afsluttet igen. Her er der ifølge støttemedarbejderne typisk tale om, at der er bygget de broer, som skal bygges, og at de unge har fået en vejledning i, hvad der forventes af dem, og hvad de skal gøre. Samtidig skal det dog også påpeges, at afslutningen for en del af de unge ikke nødvendigvis indebærer, at der er fundet en boligløsning. Der kan således være sat en boligsøgning i gang, hvor de unge afventer en bolig.

3.6 Boligløsninger

Boligen udgør sammen med den sociale støtte et helt centralt element i indsatsen. Ifølge Housing First-tilgangen bør der således tidligt i et indsatsforløb tilbydes en fast boligløsning, således at der kan ske en stabilisering af den unges boligsituation. I alle de fire kommuner opleves det dog, at det er vanskeligt at skaffe boliger til de unge.

I Faaborg-Midtfyn vurderer projektgruppen i fidelitetsmålingen, at det kun i mindre grad er muligt at etablere en boligløsning for de unge. Samtidig vurderes der kun i mindre grad at være systematiske procedurer i kommunen for at skaffe boliger til indsatsen. Der er således generelt ikke en systematisk brug af kommunal anvisning til at skaffe boliger til de unge i indsatsen,

men der er dog ved at blive lavet en formaliseret aftale i kommunen omkring at skaffe boliger til udsatte borgere med et boligbehov gennem brug af kommunal anvisning. Ifølge projektmedarbejderne er der generelt i kommunen kun i begrænset omfang lejeboliger til rådighed, som matcher de unges betalingsevne, ligesom der også er geografiske udfordringer omkring boligtilgængeligheden. Særligt i Ringe-området – tæt på Odense – er boligerne dyre, ligesom der er udfordringer med, at de ledige boliger i nogle tilfælde er placeret i de mindre landsbyer – typisk for langt væk fra centerbyerne Faaborg og Ringe. Såfremt man benytter disse boliger til de unge, kan det give udfordringer i forhold til transport til uddannelse m.v. Fraværet af systematiserede procedurer betyder, at boligsøgningen i stedet foregår 'ad hoc', fx gennem søgning på boligportalen og ved kontakter til private udlejere. Medarbejderne fortæller, at de forsøger at understøtte, at de unge selv bliver aktive i boligsøgningen, da det også er noget, de unge generelt skal lære.

Odense Kommune har generelt en veludbygget og velkendt model for at skaffe boliger til borgere i hjemløshed gennem det generelle samarbejde mellem kommunen og de almene boligorganisationer om Housing First-indsatsen i kommunen. De fleste unge i projektet tilhører i udgangspunktet risikogruppen, men samtidig er det kendetegnende, at det primære fokus i projektet i Odense er på overgangen fra anbringelse til egen bolig. Det betyder, at en del af de unge står foran at skulle ud i egen bolig, hvorfor en del af forløbet vil have til formål at skaffe en bolig. Det gælder særligt i de tilfælde, hvor den unge allerede befinder sig i en meget usikker boligsituation. Støttemedarbejderne melder i flere tilfælde om udfordringer i forhold til at skaffe boliger til de unge i Housing First for Unge-indsatsen. Projektlederen forklarer, at mens der er en klar systematik i kommunen for, hvorvidt boliger til unge i hjemløshed generelt skaffes, opstår der ind imellem udfordringer med, hvorvidt de unge i risikogruppen er i målgruppe for boligformidling. I den forbindelse kan der være tilfælde, hvor den unges hjemløshed opfattes som 'selvvalgt'. Som en af interviewpersonerne påpeger, kan fx det ikke at have betalt sin husleje dog ikke betragtes som 'selvvalgt' for en udsat ung. Denne problematik omkring adgang til boliganvisning arbejdes der ifølge projektlederen generelt på at afklare. Det er baggrunden for, at der i fidelitetsmålingen generelt er svaret 'i nogen grad' til spørgsmålene om fideliteten for boligdelen. I nogle tilfælde står boligudfordringen ifølge interviewene i vejen for at opstarte et CTI-forløb.

Udfordringerne med at skaffe boliger fremhæves også i Næstved. Ifølge fidelitetsmålingen vurderer projektgruppen således, at det kun i mindre grad er muligt at etablere en boligløsning for de unge. Samtidig svarer projektgruppen, at der kun i mindre grad er systematiske procedurer i kommunen for at skaffe boliger til indsatsen. Der er således generelt ikke en systematisk brug af kommunal anvisning til at skaffe boliger til de unge i indsatsen. I den sammenhæng opleves det som en udfordring, at den kommunale anvisning generelt er splittet op på forskellige forvaltninger og centre. Samtidig er det en generel udfordring, at selvom boligerne var tilgængelige, ville de unge som oftest ikke have økonomien til at betale huslejen. De unge kan således kun betale 2-3.000 kr. om måneden, og der er generelt meget få boliger i den prisklasse. Endvidere er der en særlig problematik omkring de unge på FGU, der kun modtager den lavere skoleydelse. Der pågår generelt et arbejde med at se på, hvordan man kan få de unge ind under anvisningsretten, ligesom mulighederne for at anvende almene ungdomsboliger til de unge også er under afklaring.

Også i Slagelse er boligdelen en væsentlig udfordring. Ifølge fidelitetsmålingen vurderer projektgruppen, at det kun i mindre grad er muligt at etablere en boligløsning for de unge. Der opleves helt generelt i kommunen at være en mangel på små, billige boliger, der passer til de unges lave betalingsevne. Samtidig svarer projektgruppen, at der i nogen grad er systematiske

procedurer i kommunen for at skaffe boliger til indsatsen. Det afspejler, at der i kommunen gøres brug af kommunal boliganvisning, der foregår i regi af afdelingen for Rådgivning og Udbetaling. I forhold til samarbejdet med rådgivning og udbetaling oplever bostøttemedarbejderne, at der er etableret en god kontakt, som betyder, at når de retter henvendelse omkring en ung, så bliver der lagt en indsats for at finde en boligløsning for de unge. Samtidig er der dog også en oplevelse af, at de unge i nogle tilfælde vurderes ikke at kunne indstilles til en bolig gennem anvisningen. Det kan fx skyldes en vurdering af, at den unges rådighedsbeløb ikke er tilstrækkeligt. Ifølge en medarbejder i boliganvisningen er der også hensyn til risikoen for, at boligplaceringen ikke lykkes, herunder særligt hensynet til de forpligtelser kommunen påtager sig i forbindelse med en anvisning. Dette indikerer, at Housing First-tilgangens grundprincipper (fx om at der ikke stilles forudgående krav om boligparathed) ikke i så høj grad har slået rod i boliganvisningen, hvor Housing First-tilgangens principper således ikke altid modsvarer praksis for, hvornår der foretages en anvisning. Endvidere er der en udfordring omkring, at adgangen til almene ungdomsboliger er betinget af et uddannelseskraav, som man fra kommunens side har valgt ikke at dispensere fra. Hertil kommer geografiske udfordringer omkring boligdelen. De fleste unge i indsatsen er fra Slagelseområdet, men når der endelig er ledige boliger, ligger de ofte i Korsør eller Skælskør, og boliganvisningen vil dermed vurdere, at de unge har fået tilbudt en bolig. Bostøttemedarbejderne oplever imidlertid ikke, at det vil fungere, hvis de unge skulle bosætte sig i en anden by – heller ikke med støtte – og de unge ønsker typisk ikke at skulle skifte by, fx taler en ung, som har taget imod et boligtilbud i en af de mindre byer i kommunen, allerede om, at det er svært at være i den mindre by, og bostøttemedarbejderne oplever her, at den unge er begyndt at komme ind i en nedadgående psykisk spiral pga. flytningen. Endelig peges der i Slagelse på udfordringer med, at det til tider er vanskeligt at finde et opholdssted til de unge, mens de venter på en bolig. Mange af de unge er sofasovere i denne periode. Det kan også være vanskeligt at få en plads på den lokale § 110-boform, og der har fx været et eksempel på, at en af de unge, har måttet tage ophold på en anden boform langt væk, da der ikke var en boformsplads ledig lokalt.

3.7 Familiemægling og traumeinformeret fokus

To af de nye kernelementer i indsatsmodellen er henholdsvis familiemægling og det traumeinformerede fokus. I forhold til brugen af familiemægling som et element i indsatsen viser dokumentationen indtil videre, at denne del af indsatsen kun i meget begrænset omfang er kommet i gang. Det hænger blandt andet sammen med, at kurset i familiemægling først lå i foråret, men det hænger også sammen med en oplevelse af, at familiemægling – i den form der blev lagt op til på kurset – ikke helt passer til de behov og ønsker, som de unge har. Selvom mange af de unge har problematiske familierelationer præget af konflikt, ønsker en del af de unge ikke familien inddraget i indsatsen. Fx beskriver bostøttemedarbejderne i en af kommunerne, at de fleste af de unge i indsatsen er lidt ældre unge (mellem 18 og 24 år), og medarbejderne oplever, at løbet 'er kørt' i forhold til familien. I en anden af kommunerne fremhæver bostøttemedarbejderne, at familierelationerne ofte har været så betændte, at den unge ikke ønsker familien inddraget i indsatsen, og i flere tilfælde afviser den unge at give samtykke til, at familien inddrages. Der er også tilfælde, hvor bostøttemedarbejderne oplever, at det er et mere terapeutisk fokus, der er behov for i forhold til de unges relation til familien, hvilket også særligt er tilfældet, når der er tale om de 'ældre unge', som er over 18 år. Her fremhæver flere af bostøttemedarbejderne, at de ikke er terapeuter, og at en sådan terapeutisk indsats typisk vil skulle varetages af andre faggrupper. I den sammenhæng fremhæver flere af bostøttemedarbejderne også, at de havde en forventning om, at de på kurset i familiemægling i højere grad ville have fået

konkrete redskaber og teknikker med fra kurset, hvilket de imidlertid ikke oplevede, at kurset bibragte dem.

Mens familiemægling kun i meget begrænset grad er blevet implementeret som et element i indsatsen, oplever projektmedarbejderne i højere grad, at det traumeinformerede fokus taler ind i indsatsen. I fidelitetsmålingen vurderer tre af kommunerne, at der i høj grad er et traumeinformeret fokus i indsatsen, mens den sidste kommune vurderer, at det i nogen grad er tilfældet. Bostøttemedarbejderne fremhæver, at det traumeinformerede fokus bygger videre på den måde, de arbejder på i forvejen. De oplever også, at traumekurset bidrager med relevant viden og forståelser af, hvad det er, man som medarbejder skal være opmærksom på i forhold til unge med traumer fra barndommen og opvæksten. Eksempelvis fremhæver bostøttemedarbejderne i en af kommunerne, at de er vant til, at de unge har traumer og derfor også har erfaring med at være mæglere. Her trækker de bl.a. på, at de er kognitivt uddannede og blandt andet er uddannet i motivational interviewing. I en anden kommune fremhæver bostøttemedarbejderne dog, at de først og fremmest har en koordinerende rolle, og at de – ligesom i forhold til familiemægling – særligt kan have en funktion i forhold til at pege i retning af andre fagprofessionelle, som kan varetage traumedeilen. I den forbindelse fremhæver bostøttemedarbejderne, at traumekurset var meget brugbart og gav et indblik i, hvad man skal være opmærksom på. Derved kan medarbejderne hjælpe med at få de unge de rigtige steder hen. Endvidere er man i denne kommune ved at få tilknyttet en psykolog til indsatsen, som også kan hjælpe med at varetage et fokus på de unges traumer.

3.8 Inddragelse af civilsamfundet og lokalpsykiatrien

I forhold til samarbejdet med eksterne aktører indgår koblingen til civilsamfundet og psykiatrien som centrale elementer i indsatsmodellen.

Der er en vis forskel mellem kommunerne i forhold til, i hvilken grad civilsamfundets tilbud inddrages i indsatsen. I Odense Kommune tænker man systematisk samspillet med civilsamfundet ind ved blandt andet at lave sags gange for koblingen til civilsamfundet og ledsage de unge til tilbud om fx økonomisk rådgivning i civilsamfundet. I de resterende tre kommuner inddrages civilsamfundets tilbud kun i begrænset grad i indsatsen. De forskellige årsager er blandt andet, at der ikke opleves en stor efterspørgsel fra de unge, at prioriteringen indtil videre har ligget på nogle af de øvrige kerneelementer, samt at COVID-situationen generelt har udfordret afholdelse af aktiviteter i civilsamfundet. I en af kommunerne oplever støttemedarbejderne, at de unge kun i begrænset grad selv efterspørger deltagelse i civilsamfundets indsatser. Det skyldes særligt, at de unge føler sig stigmatiserede i disse indsatser. Det gælder både i forhold til brede aktiviteter i civilsamfundet, hvor de unge føler sig anderledes og ikke passer ind, og det gælder i forhold til tilbud særligt målrettet udsatte grupper, hvor de unge ofte ikke ser sig selv som målgruppe for indsatserne (fx værestedstilbud o.l.).

Også samarbejdet med psykiatrien varierer i de fire kommuner. I Odense Kommune er der indgået samarbejdsaftaler med den regionale psykiatri, ligesom relevante aktører fra psykiatrien deltager på netværksmøder for de unge. I de tre andre kommuner er der endnu ikke etableret noget formelt samarbejde med psykiatrien, hvorfor samarbejdet fungerer mere ad hoc og via 'relationel koordination' omkring enkeltsager.

I forhold til både inddragelse af civilsamfundets indsatser og opbygningen af et mere formaliseret samarbejde med lokalpsykiatrien fremhæver flere af projektlederne, at der indgår mange

elementer i indsatsmodellen, og at det også har været nødvendigt at prioritere, hvilke fokusområder og elementer man har taget hul på først. Her har et væsentligt fokus i første del af projektperioden været arbejdet med at få de interne samarbejdsflader og sagsgange i kommunen på plads.

4 Opmærksomhedspunkter

Efter den første halvdel af projektperioden er indsatsen etableret i alle fire kommuner, og der er sat forløb i gang med unge i målgruppen i alle de fire kommuner. Der er samtidig allerede gjort en række erfaringer omkring implementeringen af indsatsmodellen og dens forskellige elementer. De foreløbige resultater og erfaringer viser, at der er forskel på, i hvilken grad de enkelte indsatslementer er blevet gennemført. Samtidig er der indbyrdes forskelle mellem kommunerne på erfaringerne med de forskellige elementer.

Aktørsamarbejdet omkring tidlig opsporing er i større eller mindre grad kommet i gang i alle de fire kommuner, dog med indbyrdes forskelle på hvor bredt aktørsamarbejdet rækker ud – både mellem de kommunale afdelinger og i forhold til eksterne samarbejdsparter. Selvom der er tilfælde, hvor yderligere aktører kunne inddrages, er det ikke i forhold til dette kernelement, at de væsentligste opmærksomhedspunkter ligger.

4.1 Behov for en øget systematik i forhold til at skaffe boliger til indsatsen

En betydelig udfordring på tværs af kommunerne handler om mulighederne for at skaffe boliger til indsatsen. Her meldes der om udfordringer i alle fire kommuner. Særligt i Næstved, Slagelse og Faaborg-Midtfyn er der betydelige udfordringer med at skaffe boliger. Der er således både mangel på egnede (små og billige) boliger, samtidig med at der er barrierer i forhold til brugen af den kommunale boliganvisning som redskab til at skaffe boliger til indsatsen. Karakteren af disse barrierer varierer indbyrdes mellem kommunerne, men fælles er, at de potentialer, der kunne være i lovgivningens muligheder for kommunal anvisning til almene familieboliger og almene ungdomsboliger, ikke udnyttes eller ikke i fuldt omfang udnyttes. I Odense, hvor der generelt gennem en del år er etableret et omfattende samarbejde mellem kommune og de almene boligorganisationer om at skaffe boliger til borgere i hjemløshed generelt, meldes der også om visse udfordringer – særligt i forhold til, hvornår de unge i indsatsen falder inden for målgruppen til en bolig gennem den kommunale anvisning.

Udfordringerne med at skaffe boliger til indsatsen forplanter sig på forskellige vis til de øvrige elementer i indsatsen. Særligt i Næstved og Slagelse har disse udfordringer også en betydelig indvirkning på karakteren af den sociale støtte – i Næstved i form af at der kun i meget begrænset grad er i gangsat CTI-forløb, da igangsættelse af disse forløb hæmmes af, at boligløsningerne ikke kan tilvejebringes. I Slagelse lykkes det en gang imellem at skaffe en bolig, men de mange kortvarige støtteforløb, hvor der ikke gøres brug af CTI- og ICM-metoderne, men snarere er tale om en kortvarig SKP-indsats, bærer også præg af, at det i en del tilfælde endnu ikke er lykket at skaffe boliger til de unge. De afsluttede forløb er således ikke nødvendigvis udtryk for, at der er etableret en samlet Housing First-indsats for de unge med både boligløsning og støtteindsats, men snarere at de unge har fået hjælp og støtte i en periode, og at de nu for en dels vedkommende venter på at få en bolig. Også i Faaborg-Midtfyn meldes der om, at det er vanskeligt at skaffe boliger, men her er der dog i næsten alle forløbene alligevel i gangsat en CTI-indsats, hvor det også skal bemærkes, at der i Faaborg-Midtfyn er en højere andel af unge i risikogruppen (som er i en eller anden form for fast bolig) end i Slagelse og Næstved, hvor flere er i en akut hjemløshedssituation. Et væsentligt opmærksomhedspunkt vedrører derfor behovet for fortsat at arbejde på, at der i højere grad systematisk skaffes boliger

til indsatsen, hvor den kommunale boliganvisning formentlig vil være det mest virksomme redskab.

4.2 Behov for fokus på igangsættelse af CTI- eller ICM-støtte

Et andet væsentligt opmærksomhedspunkt vedrører den sociale støtte. Her er der i særligt Næstved og Slagelse grund til at være opmærksomme på, at CTI- og ICM-metoderne kun i begrænset omfang benyttes. Som nævnt spiller manglen på boliger en væsentlig rolle i denne sammenhæng, men givet udsathedegraden blandt de unge, der træder frem gennem de angivne grunde til bekymringshenvendelserne, hvor mange af de unge har psykiske sårbarheder og en del har misbrugsproblematikker, er der grund til at antage, at en betydelig del af de unge vil være i målgruppen for en CTI- eller ICM-indsats. Der kan med fordel rettes opmærksomhed på, om der frem for en CTI-indsats kan igangsættes en ICM-indsats i de tilfælde hvor manglen på en boligløsning bliver en barriere for igangsættelse af et CTI-forløb. Det skal dog også tages i betragtning, at manglen på en boligløsning også kan udgøre en barriere for, om den unge kan tage imod et intensivt støtteforløb. I Odense er der i gangsat CTI-forløb for de fleste af de unge. Her er der snarere grund til en opmærksomhed på at understøtte overgangen fra en mere traditionel efterværnsindsats til den mere intensive, fleksible og koordinerende CTI-indsats.

4.3 Behov for øget fokus på udarbejdelse af helhedsorienterede handleplaner

I tre af de fire kommuner (Faaborg-Midtfyn, Næstved og Slagelse) peger de første registreringer på en udfordring i forhold til at udarbejde helhedsorienterede handleplan for de unge. Der er dog inden for de seneste måneder kommet øget fokus på dette element i kommunerne. Set i lyset af den lave andel med en handleplan er der først og fremmest et behov for at sikre, at der udarbejdes en samlet handleplan eller en ækvivalent helhedsorienteret plan for den unges indsats. Det er samtidig et opmærksomhedspunkt, at udfordringerne med at skabe en boligløsning for den unge kan give en oplevelse af, at handleplanen reelt ikke gør så stor en forskel for den unge. Her må man dog antage, at en skriftlig handleplan med fokus på de enkelte indsatslementer ville kunne være med til at fastholde fokus og fremdrift i den enkelte borger-sag.

4.4 Behov for fokus på familiedimensionen

Et yderligere opmærksomhedspunkt er indsatslementet familiemægling, der som nævnt kun i meget begrænset omfang er implementeret i indsatsmodellen. Der er en oplevelse af, at for nogle af de 'ældre unge' (i 18-24-års-alderen) er familierelationerne ofte så betændte, at de unge ikke oplever det som en del af løsningen af inddrage familiemedlemmerne i deres proces. I den forbindelse kan der være grund til at være opmærksom på, om der på anden vis kan arbejdes med familiedimensionen for de unge, herunder om der eventuelt er et behov for mere terapeutisk orienterede indsatser for nogle af de unge med fokus på at bearbejde de vanskelige familieforhold og traumatiske forhold i opvæksten og generelt at arbejde med bedre at kunne rumme og leve med disse erfaringer i de unges voksenliv.

4.5 De øvrige indsatslementer

Som nævnt er indsatslementet omkring inddragelse af civilsamfundets aktiviteter og tilbud kun i begrænset grad implementeret i tre af projektkommunerne (Slagelse, Næstved og Faaborg-Midtfyn). Ligeledes er der i disse kommuner kun i begrænset grad indgået et formaliseret samarbejde med lokalpsykiatrien, hvorfor der i de fleste tilfælde er tale om et ad hoc præget samarbejde om enkeltsager. Selvom der spores fremdrift i flere af kommunerne – særligt hvad angår samarbejdet med lokalpsykiatrien – peger flere af projektlederne også på et behov for at prioritere, hvor kræfterne lægges, og der synes umiddelbart at være det største behov for primært at rette fokus på håndteringen af de øvrige problematikker omkring boligdelen, støtte-delen og handleplanerne, herunder også i lyset af at de unge i en del tilfælde kun i begrænset grad efterspørger civilsamfundets indsatser, eller i nogle tilfælde ligefrem oplever det som stigmatiserende at deltage i sådanne tilbud og aktiviteter.

